

Postarnica plaćena u gotovu

Privredno - kulturne
mace
za Sjev. Dalmaciju

Godišnja pretplata: za članove Matica 24 din.,
za nečlanove din. 36.
Pisma i novac slati na adresu:
Šibenik, poštanska pregrada br. 30.

ГЛАС

Шибеник, 2 Фебруара 1934

БРОЈ 179.

ГОДИНА VI

Vlasnik «Privredno-kulturna Matica za Sjev. Dalmaciju»
Urednik STEVAN PROSTRAN
Telefon br. 94. — Broj ček. računa 38. 242.

Naš narodni problem

— Svetosavski govor, starima i mladima —

Ne mislim da ovom prilikom govorim o gorostasnoj pojavi Sv. Save Nemanjića u istoriji Srba i svih Južnih Slovena uopšte. Teško bi bilo za nekoliko trenutaka očitati njegove napore na političkom, verskom i kulturnom sređivanju njegove države. Hoću samo jedno da podvučem: Sv. Sava Nemanjić bio je čovek dalekih pogleda i smelih konцепција. Tim svojim svojstvima znači on epohalnu, obrtnu tačku kod Srba i ostalih Južnih Slovena. Ta njegova smela i širokogradska, takođe revolucionarna politika, verska i kulturna konцепцијa neodoljivo me primorava da sa njegovoga doba, iz onih nesrećnih prilika 13 veka predem na — sadašnjost. Narodna istorija, to je neprekidna nit od drevne prošlosti do današnjeg dana, i svaki delić, sadašnjosti vezan je za prošlost. Zbog toga, meni se nameće pogled na naše savremene prilike, duhovno ih poređujući sa prastarim vremenima Svetoga Save. Ovaj svečani momenat je tako pogodan za dublje razmišljanje!

Mi ćemo se, za trenutak, iz teskobnog savremenog labyrintha uzdici u nepomučenu, čistu visinu saznanja, bacajući oštре poglеде na sve strane, da bismo saznali: Šta se dešava oko nas i medju nama, da bismo uočili kakve sudbonosne struje i pokreti prolaze pored nas i hvataju i nas same, i tako poznali kojim putem valja poći nama, naročito mladima.

I.

Trenutak u kom danas žive svi evropski narodi vrlo je ozbiljan, u pravom smislu sudbonosan po sve njih. Celim svetom, a naročito u Evropi, iskrale su snažne sile koje elementarnim slepilom sve lome, krše, menjaju: u politici, ekonomiji, moralu, umetnosti, nauci, u svima oblicima ljudskoga života. Nikada u istoriji Evrope nije bilo ovako važnih i ozbiljnih vremena. Stvara se oko nas i u nama nov svet, nove vrednosti, često neosetno i nepredviđeno. Ima u svemu tome nečeg jačeg od svih propisa, naredaba, paragrafa i pisanih zakona. Granice država i jesu i nisu nikake brane. Sile prelaze od jednog naroda ka drugima, i previranje je opšte. Svugde se menjaju političke, društvene, ekonomske pa i morale sheme i oblici, i snažni, duboki umovi i ispolinske snage, kao izražaji genija pojedinih naroda rade na preoblikovanju naroda i njihovih država. Za jedan dan se promeni one što je vekovima izgledalo stabilno, večito kao praiskonska stena. Rusija, Nemačka, Italija, Američke Ujedinjene Države, to su očigledni primeri za to. I taj novi svet u radanju još nije dobio svoje konačne konture. Dinamika potrebnih snaga u njemu još je slepa, u punoj potenciji, i još se ne može

predviđeti kakve će konačne oblike dobiti sutrašnja politička, društvena i ekonomska struktura Evrope i celoga sveta.

Dok je, tako, svugde oko nas opšte i duboko vreme, koje dopire do najdubljih kutova duše pojedinca i do temelja svih naroda, moramo se zapitati: kako stojimo mi? Šta je s nama? Dok svi evropski narodi, zaviti u novim silama, neobuzданo rade na svom političkom, društvenom, ekonomskom i duhovnom preporodu: Šta se kod nas i sa nama dešava? Da li smo mi izolovano i obezbedeno ostrvo na pučini uzburkanog mora? Da li smo mi mirna oaza, zaštićena od svih opasnosti i oluja, od svakog dejstva neprijateljskih sila? Ne! I mi, i naša zemlja, i naš narod smo ukopčani u politički, ekonomski i duhovni krvotok Evrope. Mi ne možemo da živimo bezbržno, lakovisleno, samozadovoljno, za sebe, ne gledajući na trenja, previranja i sukobe sile oko nas. I nas su zahvatile sve atrije sva, i mi smo, kao i svi ostali, izbačeni na veliko svetsko poprište, i tu moramo da budemo svesni i snažni, aktivni činioći. Da nas ne bi manovi snažne oluje zbacili sa tog opteg poprišta naroda, da nas te suprotne sile ne bi savladale, uništile i onesposobile za život, borbu i stvaranje, mi se moramo dobro pribратi, dobro skupiti u jednu celinu, mudro organizovati i imati određene i nepomučene poglедe i daleke vidike. Jer dok se oko nas organizuju skupine naroda, izvršujući preporod svoga bića ogromnim naporima, snažeći se besprimernim i organizovanim radom na svim poljima ljudske delatnosti za buduće borbe i buduće socialno, ekonomsko i duhovno stvaranje, mi ne smemo ostati sitni, tesnogrudi, nesprenni i nesvesni svega tog zbivanja oko sebe. Zar, pored snažnih ideoloških preobražavanja velikih naroda, mi da ostanemo neznačni, raskidani sitnim ambicijama i ništavnim motivima, slični i slab? Dok se svugde koraca gigantskim koracima napred, zar mi da stojimo ukopani u blatu, nesposobni da se i za jednu stopu krenemo napred? Mi vidimo u svetu svakog dana velika kolebanja, nagla menjanja političkih frontova, izbacivanje novih krupnih lozinki, i bezbrojne napore za stvaranje novih i komplikovanih političkih saveza medju evropskim narodima, i zar sred te burne političke sadašnjosti Evrope, za koju se ne može reći kakvo je sutračko, mi da ostanemo zatucano nepromenljivi, tvrdoglavu uporni pri starome, jučerašnjemu, pri onome neznačnom i neprijatnom što nas je juče punilo sitnom srdžbom, gorčinom ili bolom?

Sudbina jedinke je f. t. lno vezana za sudbinu celine. Zato je prvi uslov

da svako, u prvom redu, bude načisto sa svojim odnosom prema svojoj celiini i da u svom osnovnom stavu bude u harmoniji sa njom. Mi se svi možemo razlikovati u pojedinostima, u niansama, u pogledima na svet i osećanjima, u simpatijama za vidljivi i nevidljivi svet, i u svojim sklonostima, ali u pogledu na celinu, na njen položaj u svetu i medju narodima, mi moramo biti jednodušni i složni. Danas, a možda i uvek, ili bar još kroz mnoga stoljeća važiće ove jasne reči: sloboda moje države je i moja lična sloboda! Razna mogu biti politička mišljenja i težnje za vlašću u zemlji; razne mogu biti ideološke struje, naučna shvatanja, filozofska i verska ubeđenja; razni mogu biti naši lični doprinosi i aktivnosti na duhovnom polju rada, — ali, u pogledu celine državne i celokupnosti naroda može da postoji samo jedna jedinstvena svest: država, narod, to sam ja, i, ja sam deo celog tog naroda.

Dok su drugi, stariji i veći narodi već prošli kroz tu fazu stvaranja jedinstvene državne i narodne svesti, mi tek danas živimo u toj fazi, u tom duhovnom stapanju, i zato osećamo kad god nešagodnost, pa možda i bol od tog stapanja i ujedinjavanja. Istina je, ima teškoća, nezgoda i neprijatnosti, pa možda u nečemu i neke male nepravde. Istina je, ima puno sitnih, još nerešenih, polurešenih ili možda i nezgodno rešenih problema, pitanja, odnos, zahteva i želja na raznim stranama. Ali, zbog svega toga ne sme da dolazi celinu u pitanje. Pored svih pojedinosti, pa bilo one između sebe i u neskladu, glavna je i važna harmonija celine. Glavna je ona velika linija, velika idea koja sve obuhvata. Zbog sitnih pogrešaka i nedostataka ne treba padati u krajnosti, u dalje, krupnije greške i mržnje, i sve već stvoreno negirati i rušiti. Dobra volja i mudra glava može sve da udesi i sredi, ako ima iskrene afirmacije celine. Pored raznovrsnih problema, potreba, struja i želja pojedinih naših krajeva i delova naroda, pojednako važnih i glavnih, za sve nas je ipak najvažnije i osnovno ovaj jedan problem: stapanje raznolikih delova u višu celinu, u skladnu sintezu, koja će sadržati u sebi sve pojedinačne volje, želje, osećanja, sposobnosti i vrednosti. Za egzistenciju našeg države i obezbjedenu budućnost našeg naroda potrebno je konstruktivno izgradivati te više sinteze, duhovne zajednice i jedinstvene svesti. To je, pre svega, pitanje duše i osećanja. Stare mržnje i neraspolaženja se ne smiju potpovrati i dalje trovati, nego lečiti i stišavati. Uvidljnost, dobra volja, naklonost imaju da reše sve sporove i probleme, i onda će prestati sve teškoće i smetnje. Danas, pojam države — kao kod svih velikih savremenih naroda u Evropi — ma da bude totalan, sav, sintetičan, jedinstven, čiri od plemenskog kruga i okvira. Takva viša državna, kulturna, ekonomska i duhovna sinteza ne sputava i ne uništava pojedine delo-

ve, nego im, naprotiv, proširuje mogućnosti rada. Kad svi budemo podjednako iskreno, podjednako duboko hteli i voleli tako jedinstvenu državu, onda će nestati svih političkih teškoća, svih trzavica i nesporazuma te vrste, a počeće nova era takmičenja na polju socijalnog, ekonomskog i duhovnog stvaranja. Kad se stvari sporazum osvojiti, volji i duša u osnovnoj ideologiji, blće slobode za ostala duhovna strujanja i svakovrsna delanja.

II

Suština našeg današnjeg narodnog problema je organizovati državu u njenim osnovnim principima, kao izraz i skup svih narodnih kulturnih, etičkih, ekonomskih i socijalnih snaga. Ovo je period kada se stvara duhovna, politička i ekonomska struktura nove velike države, kakve u ovom kraju Evrope još nije bilo, a koja je rezultat jednog istorijskog procesa. Iz raznolikih delova, uslovjenih dužim posebnim životom, preko nas se stvara nova i velika sinteza svesti, sinteza volja i novi splet duhovnih vrednosti. Ako je neko kratkovid, on će primetiti samo ono što razdvaja, što izgleda da je medju sobom u suprotnosti i neskladu. On će se zbuniti na poneke sile u sukobu, i misliti da je njihova centrifugalna sila tako jaka da će razbiti celinu. Ali, ko dublje zagleda u smisao i pravac istorijskog dešavanja kroz XIX vek, a naročito na pravac istorijskih i socijalnih događaja i pokreta danas, i ko ima razumevanja za stvaranje većih socio-političkih okvira, osetiće kako je sve jača ona snaga koja spaja delove u višu celinu. I, taj proces ne zavisi od volje pojedinaca: to je pojava srodna elementarnim prirodnim promenama, sili koja prema svojim imanentnim principima formira na teritoriji, našim narodom naseljenom, jednu novu nacionalno-političku jedinicu. Može biti da ta nova jedinica sadrži u sebi suprotnosti, trivenja, nesklada, ali svežina i dinamika njene unutrašnje snage savladaće sve te smetnje. Trebaće još dugog prilagodivanja, ali će, na kraju, ipak srasiti svi krvni sudovi narodnog tela u jednu za život sposobnu celinu. Za pojedine celiće će, možda, bolno biti kidanje sa prošlošću, ali će ih tko najzad ipak apsorbovati.

Kad razumemo smisao i pravac tog istorijskog zbivanja medju nama, onda nam je životni cilj da taj proces stapanja, neminovalog i potrebnog, pojačamo i ubrzamo. U skladu sa tom osnovnom snagom našeg savremenog života, mi moramo izvesti likvidaciju svih idejnih i duševnih suprotnosti, i pomoći izmirenju i unutrašnjeg sporazuma stvoriti uslove za pozitivan, produktivan rad na svima poljima ljudske delatnosti. Naš je problem, zaista, u tome da nađemo idejne okvire, programe i sinteze, koji će okupiti sve stvaralačke, plodne sile našeg naroda, na novim planovima i Širinama. Nama trebaju državnici velikog stila koji bi znali da životom svoga duha upute mase: no-

vim pravcem. Velike i životorne ideologije jedino mogu da zadovolje potrebe svih kontrasta. Slabost je današnjih dana u tome što se mnogo što-šta svodi na sitno, sebično, tesnogrudo. Slabost nam je što nemamo filozofskih glava i velikih duhovnih voda, koji bi udahnull nov duh u raznovrsne delove. Ali po onom mudrom prirodnom i socijalnom zakonu da potreba stvara i izaziva nove pokretne sile, kod nas će uskoro nići novi jaci, nedoljivi pokreti, koji će srušiti sve posebno, podvojeno, sebično i zlo, i stvoriti nove i zajedničke temelje, na kojima će se naš zajednički život u svima pravcima dalje razvijati. Te sile savladaće sve smetnje, sve prepreke, sve sitne i sebične protivstave, popraviti sve pogreške i nedostatke prošlosti i sadašnjosti, i neadoljivim zamahom izazvati među nama nova strujanja. Tada će doći naši novi duhovni frontovi, pregazivši istorijom stvorene podvojenosti i srušivši sve što se protivi zdravom snaženju i rastenju celine. Tada će se stvoriti novi snažni organi, socialni, ekonomski i politički, koji će formirati nove oblike našeg društva, preuređujući ga, da bi bez potresa i erupcija, ali smerom i oduševljenom borborom za uzvišene ideale slobode, bratstva i jedinstvenosti političke i ekonomiske, obezbeđili svima stvaralačkim snagama neograničeno slobodno polje rada. To će biti epohi našeg socialnog, ekonomskog i naučnog progrusa, uslovijenog većitim principima duhovnosti.

Kako se vidi, proces našeg duhovnog stapanja i kulturnog i nacionalnog preporoda nije jednostavan nikak. Ali, u složenosti i u bolnoj nervozi tog procesa, mi imamo duhovnih osobina, koje će svojom pozitivnošću savladati sve neprijateljsko i zlo. Tolerancija našeg naroda, njegova širokogrudsost, liberalnost, razumevanje za sve istorijske događaje i neminovnosti, strpljenje, jaka volja i konstruktivnost, to su, eto, garantije da će pobediti ona snaga koja je inkarnacija višeg idea. Jedan narod, jedna država: to je naša vera, to je naša budućnost. U borbi za nju mi smo kad god možda i mehani, i blagi, i popustljivi, i razneženi, i suviše obazrivi, nedovoljno borbeni, drski i isključivi, kao što su često naši neprijatelji, ali u tome je i naša veća moralna snaga, a u tome i leži sigurnost naša pobjede. Prinoseći sebe na žrtvu, mi stvaramo svoju budućnost.

Ako je ovaj neminovni istorijski proces stapanja raznih delova naše države i našeg naroda u višu sintezu i celinu pomalo i bolan, kad god možda i neshvatljiv za starije, on to ne sme da bude za mlađe. Sokovi, koji ma se je hraniša duša starijih, potiču iz drugih okolnosti i odnosa, iz drugih uverenja i ideologija, sad već pregaženih istorijskim zbivanjima. Njihove duše, puno nostalgije za prošlim idealima, sećanjima na drukčiju uzbudenju i zanose mladosti, pokretane potvesnim snagama iz prošlih dana i borbi, teško mogu da se prilagode novoj svetlosti, novim strujama i novim odnosima i vrednostima. U tome je večita tragedija starosti. Pogledajte ljudsku istoriju: ona je zapravo ta večila borba između starih i novih pogleda, struja, vrednosti i težnja. To se naročito oseća u epohama, kao što je današnja: u epohama koje su na prekretnici između prošlosti i budućnosti. Zato, ako stariji i stari zaostaju, u nedoumici, nesvesni novoga, ne mogu i ne smiju mlađi. Oni su željni novoga, hoće novo i da stvaraju, da daju sebe u novim i velikim delima,

ali, čini mi se, neka tajna sila ih u tome sprečava, sputava im snage duše i duha, i oni se nalaze kao u nekom začaranom krugu, užeti, nesposobni da koraknu napred. Nešto razorno dela u njihovim dušama, nešto mudi njihove poglede u budućnost, nešto ih stiže za grlo, nešto im je sapelo noge i vezalo ruke. Međutim, njima treba slobode kretanja, slobode mašteta duše i duha. Oni su, i nesvesno, odraz sredine i prošlosti, a treba da su vojnici budućnosti. Njih čeka novi život, novi rad. Ima li onda smisla tapkati u mestu? Može li se koračati unatrag, kad cei svat juri napred? Podvajanje, vezivanje za staru podežlenost, sve to skučava, a celina, velika i sintetična, daje maha za slobodno i veliko novo stvaranje. Mladićima nisu potrebna ograničenja, teskobe i uze prošlosti, nego velike mogućnosti i zamah šrine koju daje velika narodna i državna celina. Treba izići iz užanog začaranog kruga, u kom se oko sebe vrli omladina. Ona treba da ima smeli pogled, veće koncepcije, da stvara nove pokrete i nove frontove: tako će izmeniti sve što ne valja, sve ono što ju sputava, što ju zadržava u stvaranju i razvoju. Treba učestvovati u općem radu, biti afirmiran i aktivan, a ne stalin i ograničeni nezadovoljnik, negativni buntovnik bez stvaralačkih moći. Omladina ne sme biti, slepa i sputana, upregnuta u tuda kola. Ona mora imati svoje simele, lepe mladenačke sime, širokih koncepcija, i spremati se za velika dela, koja će obogatiti i dići celinu. Jačati se lično: naukom, znanjem, proširivati svoj duh, snažiti i produbljivati svoju savjest. Štiti između sebe ljubav prema celini, solidarnost, trpežljost, i taj duh opšteg narodnog stapanja i duhovnog preporoda doneće i njoj potrebnu širinu horizonta, lično oslobođenje od svih uza i zamki, i daće joj potrebljani zamah za radosni stvaralački rad. U slobodnoj i velikoj domovini, ona će biti i sama slobodna, svoja i velika.

Svetislav Banica

Сељачка Нар. Књижница

Моли за књиге и часописе

Сиромашни добровољци и колонисти који су насељени у Дервентском Лугу остављени сами себи невбрnnuti i ni od koga ne помогну bore se sa многim teškoćama i nemoćima, ujedno su jedino u Božu i u svoje žužlave ruke.

Ovi честити људи знајућi mož prosvjetete i kult ure uviđaju, da ne sve predstojeće teškoće i nemoć moži prebrodit i jedino onda kad budu preosvijetljeni i organizovani. A da bi stekli što više znanja i što prije došli do preosvijetljenosti ovi sećenski težnji osnovane Књиžнице и Читаонице у свом селу и то сами, bez ičiščeg potičuća sa strane. У управни одбор izabrani su: Иван Бешлић претседник, Благоје Радан замјеник, те чланови: Јово Булић, Раде Вуковић и Натко Ђорђевић. — У надворни одбор izabrani su: Ђорђо Носовић, Степо Бешлић, Благоје Попара, Симо Вуковић и Никола Вребац. За књижничара-благајника izabran je: Митар Попара.

Управа сеоске Народне књижнице и читаонице у Лугу код Дервента моли све просветно-културне установе као i поједине племените људе да ову novo основану просветну установу помогну sa корисним књигама, часописима i повинама.

Сезима i свакоме се унапред напомиже захваљујемо.

Дервента 9. јануара 1934.

Претседник: Иван Бешлић

Секретар: Митар Попара

Светосавске прославе у Шибенику

Празник Светога Саве, као национална i школска светочаност, добра i код нас на Приморju, све dublje значење по идеji koju собом претstavlja i sve шире i свестranije razmjeru u programima прославa, "бесједа", академија i других националних i културних манифестација које, с године u годину, приређују разna друштва i установе којима лежи на срцу наша општи национални i културни препород. Мора се нарочито са признањем истакнути да наше школе i друге васпитне установе све више поклањају пажње светосавстој слави, тако да i у нашим крајевима, где ове светочаности немaju tako duboku традицију као u унутрашњости наше земље, one стално добивају све изразите облике i по садржини i по напорима који се улачу u њихова припремања, ма да то не иде увијек без сметња sa извješnje, — свакако недобronje ijevne стране.

Поред Шибеника, o коме овде извještavamo, светосавске прославе су приређene по свим већим i мањим варошицама где је културна i национална свијест живља i активниja, a tako i по селима где год има вриједних учитељa i свештеника.

Из новина видimo da су u Сплиту изvedena tri vrlo bogata programa. Најuspješniji је bio večernji концепт Пјевачког друштва "Шумадије" са игрankom u кавалишту, коме је присуствовао велики број најугледнијих личности сплитског друштва са балом г. Dr. Јаблановићем, ћенералом г. Костићем i подбандом г. Здравковићем.

У Соколском дому изведен је са uspjehom програм Југословенске матице i Соколког друштва.

Сутрадан по Св. Сави приређена је u Казалишту vrlo uspješna akademija средњих школа која је се поновила u petak, за ниже разреде. Ова ћачка забава имала је ове године једну посебну atrakciju тачку: новчану

награду преосв. владику Иринеју u износу od 500 din., којом је почишћena Класична гимназија сплитска, као најстарији zivod na Primorju, a која је највише оном ученику tog zivoda који најбоље izradi светосавski rad na једну od ove dvije teme: "Св. Сава као претеча југословенства" i "Наш национални иконос у народним пјесмама". Теме је одредио сам дародавац, a награду су по половинu добили: Јеличић Mate, уч. VII разреда radju pod prvim naslovom, i Петрашић Ачтун, уч. VIII разреда radju pod drugim naslovom. Ова пажња Пресв. г. епископу Дра Ђорђевићу — истиче "Ново доба" — vrlo је уgodno dјelovala na ћake i nastavnike.

Прославе u Шибенику

Светосавска прослава u Шибенику почела је са vrlo светочanom arhijerejskom liturgijom u 8 sati јутра. Цркава је била дупком puna naroda. Одговарао је Пјевачки збор "Србадије". Овај наш стари збор u poslednje vrijeđem popunjeno је са потребitim brojem prvi i naјboljih pjezaca iz Misarikova filara. dr. Коло", te pod upravom maestra g. Сентинеле претstavlja један збор који се са сим mушким групама popeo dalje iznad dalegantskog okvira, za koji ga још прилично јако привезује женска збор, — ne можда по вокалном материјалу ко-

liko по rutinu, којој доста смета недисциплинованost u poхађањu појаса са стране многих пјевачица. Но ипак да не би овима учинили неправду морамо истакнути i наше ујерење да није сва кривња на њима, бар не на добром dijelu њих. Наше је мишљење да у Шибенику нема довoljno услова за mјешовите зборове. Наши женски зборови су ограничени мањом на ученице, a kад то кажемо онда је јасно сваком ко хоће да њих разумије. Ученице су претprane i разvучene na bezbroj strane: школски рад, школска удruženja, Соко и друга друштва која vuču свако na своју страну, школски пјевачки зборови i оркестри, домаћи red' дисциплина, i редом до kraja.

No, благодарећи једноj одista упорnoj i сваког признања вриједноj бризи, старају i несе бичном појртвовању њеног претседника г. свјетијника Ратка Катића, "Србадија" поред свих сметња i недостатака, vrši svoju ulogu na опште zadovoljstvo, — i са све то више usuđe.

Послије св. литургије изашла је литија u просторије Брајан-Ковачевићеве основне школе, где је Преосв. владика са светочanstvom обавио традиционално освећење водице, a потом ломљење славског колача u коме су учествовали: директор гимн. г. Банића, дир. учит. школе г. Томов, управитељ Брајан-Ковачевићеве школе г. Никола Манојловић са својим учеником Чедом Филиповићем. Овај првенонародни обред обављен је за православне ученике свију школа.

Гимнавијска светочаност у поворишту

Одржана је od 10 1/2 — 12 1/2 сата, са опшirniim programom који је лијepo uspiuo. Благодарећи, agilnosti direktora g. Банићe i његovoj već učenoj okretnosti, ово је други put kroz malo временада се Гимнавија наша јавља са својим приредбама чијем је упјеху поред осталих doprinio svojim trudom нарочито проф. g. Лонч. r. Уз говор g. Банићe који доносимо na уводном mјestu, вља и овде споменuti светосавске наградне радове ученика гимнавије. Познато је да је иницијативу за св. светосавске теме dao прошле године владика даматински g. Dr. Иринеј Ђорђевић, својим поклоном od 500 динара. Директор g. Банићi се постара ове године да се установа одржи, te је наставничка свајет рисписао награду на ову тему: "Идеали данашње омладине — шта им треба одувести а шта додати". Пријавило се свега 11 natječatelja. Три рада су оцјењена са одлично и добила по 200 din., a четири са vrlo dobro i nagrađeni са по 50 dinara. Као најбољи pronađen је rad osmoškolca Antuna Газари, i тај је прочитан на ћачкоj akademiji. Поред малobrojnih učvaniča akademiji је присуствовао и Пресв. g. епископ Иринеј.

У учитељској школи

одржана је u 11 сата uobičajena св.-савска светочаност И на овој школи је bila расписана наградa за св.-савске ћачke rad. Награду u износu od 400 din. поклонио је и овде владика Пресв. g. Dr. Иринеј. Пријавила су се два natječatelja, али наградa nije podijeljena јер је комисија pronašla da radovi nisu odgovorili na postavljenu temu: "Чиме је све св. Сава задужио наш народ". Послије pozdrava g. dir ektora То-

мова одржao је предавање о Св. Си-
ви г. проф. Лежанћ, ћачки пјевачки
збор и оркестар под управом ма-
стера г. Карамана извео је своје
такче са успјехом, и дјеца вјежбаш-
нице своје декламације на опште
издавање. Пред ученика прису-
ствовали су и многи родитељи.

Бован-Ковачевићева школа

Једна од најуспјелијих, а свакако најсимпатичијих приредби била је поподневна мала академија дечице из основне школе Брана Ковачевић, чија је велика дворана била толико крцата да се није могло ни зачирити у њу. У декламацијама и малим играма и дијалозима учествовао је велики број дјеце. Џао програм је био наведен са малом виртуозношћу те се одиста мора сваким признавањем хонорисати напор учитеља г. г. Манојловића и његове госпође, којима је за музички дио програма са исто толико успјеха помогао учитељ Лука Милићевић. Г. Манојловић је одржao и врло успјeli говор. Овај успјех ми нарочито поделачимо јер се ради о малој дјеци, с којом се мора уложити много више труда и разумijevaња. И овој приредби је присуствовао г. Епископ са свештенством.

Вечерња забава у „Крци“

Нав светосавских прослава у Ше-
бенику завршен је са вечерњом заба-
вом у просторијама хотела „Крк“, ко-
ју је приредио, као и сваке године,
шибенички одбор „Просвете“. И мес-
арни и материјални успјех ове заба-
ве прешили је све досадање го-
дине. Говор је одржao дир. г. Банића,
пјевачки збор „Србадије“ извео са
успјехом четири концертне тачке,
неколико декламација, и шаљива
игра „Школски падборник“ коју је
лијепо одиграла дилетантска секција
ћеког удружења гимназиста, потом
лутрија и играчка до врха. На овој
вгранице се опазило сасвим изузетно
интересовање за наша народна „ко-
ла“, која су играна у неколико на-
врата. Многи официрима и другим
гостима било је дабрик и рутини-
раних играча који су умјели да по-
веду и одиграју тако, да је наша
публика први пут наврела колико
ритма и темперамента садрже наше
народне игре и како би се он ов-
билио ухватиле у коштац са тзв.
модерним играма, само кад би ко
имао да се постара (а, пр. Женска
Задруга) да наша публика добро
значи да игра наше националне
игре. — Све просторије хотела биле
су препуне, публика разноврсна, од
најелитаје до скромне према тра-
дицији са. Савски забава. Забаву
је посјетио и дugo се задржао и
пресов. г. епископ Иринеј.

Човек који пушком вади болестан зуб

Вилијем Свон, фармер из Мор-
вила (Сједињене Америчке Државе)
жалio се на јаку зубобољу. Жена-
га је слала љекару, али он није
хтио ни да чује о томе. Иначе уви-
јек разјарени фармер ријешio је да
кратким поступком уклони зуб који
му је сметао. Увео је пушку, цијев
наслонио на болестан зуб, па откну-
ло. Пушчани метак му је развршио
цијелу вилицу и Свон лебди између
живота и смрти. За тешке повреде
може захвалити својој глупости.

*Redakcija lista završava se
ponedjeljkom uveče; do tog roka
imaju da stignu rukopisi.*

Акција за подизање Народног дома у Бенковцу

— У спомен Краља Ослободитеља —

Познато је, да је Сјеверна Дал-
матија, а нарочито срез бенковачки
у културном и привредном погледу
један између најзапуштенijih кра-
јева наше државе.

Било је људи и покрета, који су
настојали да се олакша то тешко
стање овог краја, или је успјех био
врло мали, јер сва настојања поје-
динаца нису нашла довoljno потпоре
и разумijevaња код варошких људи,
народне интелигенције и оних уста-
нова и лица за које је везана суд-
бина нашег сељака и његовог на-
претка.

О том невидном стању овог
краја размишљају и данас људи,
којима лежи на срцу добробит на-
родна, и који настоје свим својим
силама, да створе предузеће за што
бржи и успјешниji напредак.

Има неколико временja, да се је и
у Бенковцу почела будити свијест
о том, а нарочито од када је за
срског начелника дошао г. Јојић,
који се је показвао спреман, енер-
гичан и пун воље и разумijevaња
за наше културне потребе и невоље.

Он је својом агилношћу побудио
опшtu пажњу и потакао многа пи-
тања, која одавно очекују решење.

Његовој иницијативом потакнуто
је, између остalog, и питање поди-
зања споменика Краљу Петру Вел.

Ослободиоцу — у виду народног до-
ма — који ће бити стједиште дру-
штвеног и културног живота овог
краја.

У ту сврху образован је акциони
одбор у који су ушли гг. Јојић Ма-
ливој, ср. начелник, Кнежевић Обрад
општ. начелник, Др. Јово Чмокић,
Др. Јозија Глиго, Гулин Мирко, Кла-
ња Таче, Дрча Вујо и Јурковић
Борис.

Земљиште за споменик уступила
је општина бенковачка, најрт је у
раду, средства се прикупљају и град-
ња дома отпочеће у најкраће вријеме.

Апелује се на све мјеснег грађана,
сељаке, чиновнике, општине и на-
родне претставнике среза бенковач-
ког, да материјалном и моралном
помоћи омогуће подизање најважнијег
Спомен-дома, и тим пруже најбољи
доказ националне свјести и љубави
према заједничком напретку, а исто-
добрно одаду признање дјелима не-
умрлог Краља Ослободитеља, који је
надчовјечанским жртвама омогу-
ћио наше ослобођење и уједињење.

Бенковец, 20 јануара 1934. X.

Najviši čovjek na svijetu traži sebi ženu

Božati Turčin Ali Ismajil, koji je
visok 280 sm. i koji se smatra najvi-
šim čovjekom na svijetu, objavio je u
novinama, da će isplatiti veliku na-
gradu ovome ko mu bude našao ženu,
koja je približno velika kao on. Za Aliju se tvrdi da ima ogroman
apetit i da je u stanju za nekoliko
minuta da pojede čitava brda voća
i povrća. Radi toga nikoga od prija-
telja i rodaka ne poziva na ručak.

Модерна болница

Саграђene су у Сомбору из заостав-
штиле покојног Стевана Семзе, тр-
говца, који је граду оставио 500
јутара земље. Ових дана земља ће
бити продана на јавној лицитацији,
како би се већ на пролjeće могlo
почети видањем болнице.

Разговори неугодни

§ 96 општинског закона и
уредовна тајна за 25 динара

Дана 30 децембра пр. год. закавала
је наша општина сједницу одбора.
На сједници се имalo рjeшавати и
више молби, којима су се тражile
новчane помоћи. Писац ових редова
је и сам одборник, и као такав, да
би могao што боље послужити опш-
тini ствари, сматраo је да потребно, да
се прије сједнице обрати благајнику

и тајнику с молбом за информације
о томе, колики су материјални изда-
ци наше општине за годину дана као
и колико лица има на платном
списку. Напомињем да сам ове
податке тражио још и зато што
стара управа, послије избора, није
нашла је потребно, да новим од-
борницима и једну ријеч каже о
овим тако важним стварима. Благај-
ник г. Суботић био је вољан да даде
тражене податке, али се тад уми-
јешао тајник г. Марјановић и по-
вишеним тоном изјавио, да он не
треба ревизора и да он неда нико
изаузи је обавештења упућујући ме
на § 96 општ. закона, напоменувши
ми уједно да је то уредovna тајna.

Примјетио сам г. Марјановићу да
нови одборници нису могли знати
још прије годину дана да ће бити
изabrani, па да унапред прочитају
пројекат општинског буџета и да га
запамте.

А што се тиче тајне, каква ми
је то тајна која се излаже на оп-
штински вид, да виси у законском
року. Да би иронија била још већа
г. Марјановић ипак се одобровољно
да ми да тражене податке, али упу-
ћујући ме, да направим молбу са 25
дн. биљега и да ћу онда добити
податке.

Дакле, излази, да као заклети
одборник не могу знати буџетске
тајне, а као приватно лице за 25
дн. могу знати.

Ма да му и овде није нека тра-
диција?

Тако то бива кад се у општини
тјера политика и кад општински
претсједник и тајник нећe да знају
да општина не би смјела бити штаб
није политичке странке, већ
штаб за унапређење општине у
економском, културном, просвјетном
и привредном погледу.

Бр. Мостине 23 I 1934. g.

Коста Ђ. Поповић

Krumpir i zob kao dodatak hrani za kokoši

Naši seljaci i peradari obično hrane
svolu perad kukuruzom ili kojom
drugom vrstom žita. Parenim krumpirom
se perad dosta rijetko hrani, jer
se drži, da u krumpiru nema svih
potrebnih sastojina za ishranu tijela.
No u posljednje vrijeme je u mnogim
naučnim zavodima dokazano, da se
veliki dio dnevnje hrane može zamijeniti
parenim krumpirom. Takve kokoši nose također vrlo dobro jaja, a
i ne gube ništa na težini. No tu se
mora spomenuti i to, da se za vrijeme
tih pokusa opazilo, da se iz jaja kokoši,
koje su bile hranjene većim dijelom
krumpirom, nisu tako dobro legli pilić, kao iz jaja ostalih kokoši
za to mora uzeti u obzir.

Za hrani kokošima može se preporučiti i zob, koja je namoćena i
iskljalja. Kokoši koje su hranjene sa
zobi bolje legu jaja od onih, koje su
hranjene ječmom.

Dopisi

Puljani (Promina) 26 januara.
Godišnja skupština Sokolske čete
Dne 21 I. održala je naša Sokol-
ska četa svoju prvu godišnju skup-
štinu. Pretdsjednik je otvorio skupštinu
u prisustvu većine članova.

Odmah na predlog brata Josipa
Peirovića, učitelja bi jednoglasno
prihvaćeno, da se pošalje brzojavni
pozdrav Njeg. Viz. Prestolonasljedniku
Petru putem Saveza sokola Kralje-
vina Jugoslavije.

Svom prvom starešini Njegovom
Visočanstvu Prestolonasljedniku Petra
članovi Sokolske čete Puljani šalju
izraz bratske ljubavi i odanosti uvje-
ravajući Ga da će uvjek stajati uz
Njega na braniku sokolskih i jugoslo-
venskih ideja. Živio Kraljevski Dom!
— Starešina Parač.

Poslan je također pozdrav i sta-
rešini sokolskog društva Knin bratu
Đuri Pokrajcu.

Poslije odužeg pozdravnog govora
brata prosvetara, prešlo se je na iz-
vještaje članova uprave Sokolske čete.
Svi izvještaji su primljeni sa velikim
zadovoljstvom. Iz pojedinačnih izvještaja
vidjelo se da je četa kroz kratko
vrijeme svog opstanka lijepr napre-
dovala te danas broji oko 100 čla-
nova. — Nakon izvještaja bilo je bl-
tanje nove uprave u kojoj se je pro-
miljenio samo starešina. Za novog sta-
rešinu izabran je P. Parač.

Po izboru uprave bilo je govor o
gradnji doma, nakon čega je sta-
rešina pozdravio prisutnu braću i po-
zvao ih da svi rade što jače za pro-
širenje i napredak naše Sokolske čete.
Soko.

Brgud, 26 januara.

Dajte nam zdravu vodu — i uklo-
nite jednu opasnost

Sa našeg bunara, zvanog „Gra-
jilovac“ služi se vodom do 250 duša.
Dubok je 7 a širok 6 metara. Nalazi-
se u dolini i u nj se splaću bujice sa
tri susjedna puta, i sručuju u bunar
sve što bujica može sobom da ponese.
Kakva je to opasnost za zdravlje
ljudsko to nije potreba naglašavati,
nije manja opasnost za našu stoku.
Jer kad se voda prelije oko „dubanca“.
po pličini, i kad stoka nađe na po-
jište, često se puta dešava da kroz
pličinu nabasa na dubanac i utopi se
po koja glava i sitnog i krupnog zuba.
U jednom riječi u vječitoj i velikoj
opasnosti i ljudi u njihova stoka.

S toga se mi obačamo preko
ovog našeg lista i molimo nadležne da
obrate pažnju na ovu našu nevolju i
da nam pomognu da je se riješim.
Ako se riješi neko od pozvanih da
dode u naše selo, da povjeri naše
navode, pa kad vidi kako živimo i
kud smo odbačeni od Boga i zabo-
ravljeni od ljudi, uvjeriće se da smo
zaslužili da nam se bar toliko usu-
ret izaze.

Jandrija Banić,
seoski glavar.

Pristeg, 24 januara.

† Veseljko Vranković

Dana 11 januara kruta smrt nam
je otrgla iz sokolskog bratskog zagr-
ljaja brata Veseljka Vrankovića, u 26
godini mladenačkog života. Koliko
bol je smrt njegova zadala njegovoj rođ-
bini, ne manji i našoj Sokolskoj četi.
Koliko je pok. Veseljko bio ciljenjen
kao soko vidi se po tome što je
naše matično Sokolsko društvo Ben-
kovac izaslalo na pogreb društvenu

muziku i svoje izaslanstvo sa bratom starješinom Mirom Gulinom.

Sprovod je bio veličanstven i dirljiv. Poslije crkvenog obreda koji je izvršio sveštenik pop Mihail Popović, na grobu se sa pok. bratom oprostio u ime Sokolskog društva starješina brat Gulin. Govor je bio dirljiv i izazvao suze na mnogim očima. Naroda je bilo mnogo, a među ostalima i na starima i brat soko Ivan Kolanović, koji je i vjenec poslao.

Brate Veseljko, počivaj u miru Božjem, a tvojoj porodici i ocu Savi naše sokolsko saučeće.

Uprava seoske sok. čete Pristeg-Ceranje

Načelnik:
Malenica Đuro

Starčina:
Tome Troskot

Nova vlada

Nj. V. Kralj potpisao je ukaz, kojim se uvažuju ostavke članova vlade g. dr. Milana Srškića, i ujedno potpisao drugi ukaz, kojim se postavljaju:

Za predsjednika ministarskog svjetla: Urumović Nikola,

za ministra bez portfelja: Dr. Kramer Albert,

za ministra socijalne politike i narodnog zdravlja: Pucelj Ivan,

za ministra bez portfelja: Dr. Karađorđević Hamđija,

za ministra bez portfelja: Dr. Kojic Dragutin,

za ministra prosvjete: Dr. Šumenković Ilija,

za ministra pravde: Maksimović B. Židar,

za ministra bez portfelja: Dr. Andrijević Grgur Budislav,

za ministra saobraćaja: Inž. Radivojević Lazar,

za ministra trgovine i industrije i i zastupnika ministra šuma i ravnika: Demetrović Juraj,

za ministra vojske i mornarice: armijski general Stojanović Ž. Dragomir.

za ministra finansija: Dr. Đorđević Milorad.

za ministra građevina i zastupnika ministra poljoprivrede: Dr. Šrkulj Stjepan.

za ministra inostranih poslova: Jevtić Bogoljub,

za ministra unutrašnjih poslova: Lazic Živojin,

za ministra za fizičko vaspitanje naroda: Dr. Hanžek Ljubošav.

Velika korpcionistička afera u Francuskoj

Nakon strahovite željezničke nesreće u Francuskoj, došlo je do žestoke turbune cijele francuske javnosti zbog skandalozne finansijske aferi Staviski, i ta uzbuna još i danas traje. Jedan od najopasnijih varalica mačih dana, kažnjavan više puta i dobro poznat policiji, kao prepredn i držak zlikovac, Aleksandar Staviski, prevario je desetke hiljada francuskih štedišta i upropastio cijelu njihovu imovinu u iznosu od 500 do 700 milijuna francaka. Ispočetka činilo se da je došlo do jednog malog lokalnog finansijskog kraha kada je Gradsko kreditna štedionica u Bajoni u južnoj Francuskoj došla u škripcac. Dogodilo se da su jednog istog dana zatačili natrag svoje novce jedno društvo za osiguranje i jedan farmaceutski firmi, a radio se o nekoliko milijunima. To štedionica nije mogla du isplati. Ispostavilo se da su svi njezini bokovi krivotvoreni. Tako je otkrivena ova ogromna sljeparija, a nekoliko dana docnije iz te "male" provincijske aferi stvorio se jedan veliki državni skandal i afera Staviski uskoro postane

i svjetskom aferom. Ortaci Aleksandra Staviskoga bili su direktori te famozne štedionice, Tisje, te gradski načelnik i narodni poslanik sadašnje vladine stranke Gara, zatim narodni poslanik Bonor i ostali. Međutim, iako je Staviski bio više puta kažnjavan, i pod paskom policije, on je ipak mogao da svoje prevare vrši uesmetano pred očima zakona i vlasti, a uz to uživao je prijateljstvo i protekciiju najviših političkih i društvenih ljestvica, pa i samih članova francuske vlade. Ministri i narodni poslanici nazivaju ga svojim prijateljem i strukturaju se ko će moći uslužiti. Ministar Dalamje isdaje mu preporučeno pismo za bajonske bonove, a nekoliko velikih pariskih novina potpuno su u njegovoj službi. Staviski je bio gospodarom i nekih pozorišta u Parizu, a raspolagao je i sa legitimacijom inspektora tajne državne policije. Osim toga, on je bio i u službi engleske špijunske policije i madarskih revolucionista; te je upravljao cijelokupnom madarskom propagandom u Francuskoj.

Dvije su glavne karakteristike ovog nečuvanog skandala: državljost, kojom je ovaj hohšaper nastupao, i neprestana protekcijska koju je on uživao u visokim krugovima. Tabi se protekcijska pojavila svaki put baš u času kada bi policija svakom drugom smrtilku stavlja uže oko vrata. Tek kada je skandal zauzeo toliki značaj, da je i sama vlada došla u kritičan položaj, nastao je preokret i došlo do hapšenja glavnih krivaca. Ali, u času kada je imao da bude uhiptan, Staviski je počinio samoubistvo. Međutim, skoro sve pariske novine jednoglasno tvrde da Staviski nije izvršio samoubistvo, već da ga je ubila policija, koja se bojala njegovih otkrića, te ga je radi toga, kad joj je dopao u ruke, na vježnici uklonila sa svijeta.

Ni hapšenja, ni smrt Staviskog, ni ostavke ministra Dalamje nisu umirili francusko javno mišljenje, te ono i dalje traži da se nemilosrdno postupi prema svima licima koja su omogućila da Staviski nesmetano plaća francuske ulagače, ili koji su bili u položaju da na vrijeme otkriju i spriječe njegove lojavlje i makinacije, pak to nisu učinili iz jednog ili drugog razloga. Jedne večeri pred francuskim parlamentom demonstriralo je oko 30 hiljada stanovnika pariskih, te je policija imala mnogo posla, pa i s mitraljezima, dok joj je uspjelo da rasturi demonstrante, a takve demonstracije ponavljaju se skoro svakog dana po pariskim ulicama i po cijeloj Francuskoj. Vlad je teškom mukom uspjelo da se održi u parlamentu pred žestokom navalom opozicije, koja hoće da je ebori i koja bacu svu odgovornost za ovaj golemi skandal na čitavu stranku radikalnih socialisti, u čijim je rukama danasinja francuska vlast.

Svjetska proizvodnja buhača

Jugoslavenski Ljod, Zagreb,javlja da je u 1932. g. svjetska proizvodnja buhača iznosila 7,257.000 kilograma prema 5,588.352 kilograma u 1931. g. Glavne države u kojima se proizvodi buhač su: Japan, Italija, Jugoslavija, Argentina i Madagaskar. Jugoslavija nudi oko jednu desetinu cijelokupne svjetske potražnje.

300 siromašne djece

odjavljeno je humano društvo "Brida" u M. K. Šibeniku. I na danas još plemenitih ljudi.

Prijatelji, širite "Glas"

Preplata za "Glas"

za 1933 godinu

Janković Nikola, Kistanje	Drs. 24
Bilje Dušan, učit. Civljane	" 36
I. F. Lupis-Vukčić, Split	" 36
Tauzović Dr. Jovo, Skradin	" 36
Glamočlija Miloš, bank. činov.	
Pančeva	" 36
Gasparini Vinka, učiteljica Kain	" 36
Stegnjajić Sava, um. žandarm,	
Kula Atlagića	" 26
Dobrijević Ilija, obrtnik	
Kuinsko-polje	" 36
Desnica Dr. Uroš, senator Split	" 24
Grgić Stjepan, učit. Cetinograd	" 36
Božajlić Marko, učit. Božava	" 36
Popović Kosta, poslednik Br. Birske Mostine	" 36
Miljković O. Naum, upr. Man.	" 24
Knežević prota Simo, Benkovac	" 48
Knežević Dušan p. Tome, Očestovo	" 48

Prilozi za Maticu

Knežević Mihail, Zadar, za usponu pokojnih: Dušana Jovanovića, Vladimira Reljića, prof. katihe Stevana Bijelića, umrlih u Splitu te Milana Jevića umrlog u Kninu i Petra Pillića umrlog u Zadru	" 150
Dobrijević Ilija, Kuinsko-polje, za usponu pokojnog Milana Jovčića umrlog u Kninu	" 30
Miljković O. Naum uz prepl.	" 4

Prilozi za Đački dom

Urukalo Dr. Dušan	Drs. 20
Bilje Dušan, učit. Civljane	" 14
Kalik O. Nikanor, paroh Drniš mjesto Božićnjeg čestitaju	
Predsjedniku Matice	" 30
Gasparini Vinka, Knin, uz pr.	" 4
Urukalo prota Sergije, nar. poslanik, Split	" 180

Prilozi u fond „Prosvete“

Dr. Nikola Subotić: da počasti usp. prof. katihe Stevana Bijelića u Splitu Din. 100. Dr. Jovana Pešića, sanit. pukovnika u p. u Kraljevu Din. 100. Jovanke L. Tadića u Imotskom Din. 100. Damjan Skočić da počasti usp. pok. Šimunu I. Jadiće Din. 20.	
--	--

STRANI PREGLED

Bugarski kraljevski par, Kralj Boris i Kraljica Jovana, zvančno su posetili rumunjskog kralja Karla, te se u Rumunjskoj zadržali četiri dana, od 24 do 28 januara. I doček i ispraćaj bugarskih suverena bili su svečani i veličanstveni, ut oduševljeno poklikne stanovništva koji su se orili si svih strana. Sa svojim Suverenima, Rumunsku je posjetio i bugarski ministar vanjskih poslova Mašanov, koji je imao više sastanaka sa predsjednikom rumunjske vlade, g. Tătăreskom i ministrom vanjskih poslova Tituleskom. U toku ovih razgovora proučavani su sporna pitanja između dviju zemalja, kao i politička situacija na Balkanu. Ministri su utvrdili potrebu da se učinl sive i stotreba da prijateljski odnosi, koji postoje između dva naroda, budu još pojačani i da se donešu hitna rješenja spornih pitanja da bi između dvije države došlo do sporazuma i što jačeg prijateljstva. Ministri su proveli i sredstva za konsolidaciju mra na Balkanu. Općenito se konstatuje da je na Balkanu došlo do potpune izmjene međusobnih odnosa i da se sada udaraju temeljni tijesni i prijateljske sabori između svih balkanskih država. Isto se zatim da se na Balkanu stvari novo stanje koje bi učinilo kraj dozadnjim tržavcima i neljivnosti. Životni interesni balkanskih naroda traže da se vodi politika koja odgovara njihovim interesima, a koji su u suprotnosti sa interesima raznih velikih sile, koje silom podržavaju napeto stanje na Balkanu, te izazivaju zategnutost i sukobe.

Bugarska još nije prisupila t. zv. balkanskom paktu, koji je zaključen između Jugoslavije, Rumunjske, Grčke i Turske. Tome su dva rasloge: polož bugarskih manjina u Rumunjskoj i Grčkoj, te pitanje izlaska Bugarske na Egejsko More. Ta oba pitanja iš nisu rješena. Potpisivanjem balkanskog pakta značilo bi da Bugarska priznaje status quo.

Između Njemačke i Poljske došlo je ovih dana do potpisa jedne litave prema kojoj će se između ove dvije države zaključiti sporazum na 10 godina radi učvršćenja mira u Evropi. Po tome sporazumu obvezuju se obe države da će sva pitanja, koja bi se između njih pojavila, rješavati neposrednim sporazumjevanjem. Obes države se obvezuju da neće upotrebljavati oružje pri rješavanju međusobn. sporova.

Šire se glasovi da će uskoro doći do sporazuma između Italije i Austrije u pogledu stvaranja austrijske slobodne Luke u Trstu. Izrađeni su i nacrti za novu željezničku prugu koja bi većala Trst sa Bečem preko predela. Tom novom prugom smanjila bi se željeznička verza između Beča i Trsta za 50 km, i saobraćaj između ova dva grada vrlo bi se izvan jugoslovenskog teritorija.

Prestavnik vlasnika "Privredno-kulture matice a Sjever. Dalmaciju: Stevan Prestran sekretar Matice.

Stampa Nove Štamparije - Šibenik
Prestavnik Nikola Čikato.